

ආබාධ සහිත දරුවන් සඳහා ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ගොඩනැගීමේ පුහුණුව

ආබාධිතභාවය පිළිබඳ සේවා සහ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය (CSID) බංගලාදේශය

බංගලාදේශයේ සන්දර්භය

- වසංගතය, ආබාධ සහිත දරුවන්ට (CWD) විශේෂ නව අභියෝග සහ විශාල දුක් වේදනා ඇති කළේය.
- ආබාධිතභාවය පිළිබඳ සේවා සහ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය (CSID) අධ්‍යයනයකින් ආබාධ සහිත කාන්තාවන් සහ ගැහැණු ළමයින් 12 චිත්තවේගීය, ආර්ථික සහ ලිංගික අපයෝජනවලට ගොදුරු වීමේ වැඩි අවදානමක් ඇති බව සොයාගෙන ඇත.
- බොහෝ ආබාධ සහිත දරුවන් (CWD) ඔවුන්ව ආරක්ෂා කළ යුතු අයගෙන් ප්‍රවණ්ඩත්වය සහ අපයෝජන අත්විඳිති. සමාජ සම්මතයන් වන්නේ දරුවන්ට පහර දීම සහ කෑගැසීම සහ ඔවුන්ව හික්මවීමට බලය යොදා ගැනීම පිළිගත හැකි බවයි. මෙම හැසිරීම් ගෘහස්ථ හිංසනය ලෙස සලකන්නේ දෙමාපියන් ස්වල්පයකි. ගැහැණු ළමයින් හයියෙන් කතා නොකිරීම හෝ විලිඹනනේ සෙල්ලම් නොකිරීම අපේක්ෂා කරන බැවින් වැඩි සීමාවන්ට මුහුණ දෙයි. විදිනෙදා ජීවිතයේදී ස්ත්‍රී පුරුෂ භේදය නිසා ඔවුන් වඩාත් අවදානමට ලක් වේ.
- ආබාධ සහිත දරුවන් ඔවුන්ගේ ආර්ථික හා සන්නිවේදන සීමාවන් හේතුවෙන් ප්‍රජාවේ සහ නිවසේදී සියලු ආකාරයේ අපයෝජනයන්ට සහ ප්‍රවණ්ඩත්වයන්ට ගොදුරු වේ. යැපීම සහ සංවර්ධන ගැටලු නිසා දරුවන් නිවෙස්වලට සීමා වී ඇති අතර එමඟින් ඔවුන්ගේ අවදානම වැඩි වේ.

- කොවිඩ් 19 (COVID-19) ට පෙර, ආබාධ සහිත දරුවන්ට (CWD) පාසලට ගොස් ඔවුන්ගේ මිතුරන් හමුවිය, නමුත් අගලු දැමීමෙන් සිදුවූයේ ඔවුන් බොහෝ විට නොසලකා හැරීමට මුහුණ දෙන සහ ගෞරවයෙන් හෝ අවබෝධයෙන් සලකන්නේ නැති ඔවුන්ගේ නිවෙස්වලට සීමා වීමයි. ඔවුන් ප්‍රජාවගේ අඩණ්ඩ හිරිහැරවලට මුහුණ දෙන අතර එමඟින් කම්පනය ඇති වන අතර බාහිර ලෝකය සමඟ අන්තර් ක්‍රියා කිරීම වළක්වයි. බොහෝ ආබාධ සහිත දරුවන් (CWD) බරක් ලෙස හෝ දුර්වල ලෙස සලකනු ලැබේ.

නාවිතාව: ආබාධ සහිත ළමුන් සඳහා ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ගොඩනැගීමේ පුහුණුව

2019 සිට ආබාධිතභාවය පිළිබඳ සේවා සහ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය (CSID) ළමයින් වෙනුවෙන්ම ආබාධිත ළමයින් ආරක්ෂා කරගැනීම පිළිබඳ දස දින ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ගොඩනැගීමේ පුහුණුවක් ලබා දෙන ලදී. පාඨමාලාව සති දහයක් පුරා සැසි දහයකින් සමන්විත වන අතර, සෑම සැසියක්ම පැය දෙක තුනක් වේ.

ආබාධ සහිත බොහෝ දරුවන්ට ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම්, නොඳ ස්පර්ශය සහ නරක ස්පර්ශය, ශරීර සීමාවන් සහ ගෘහස්ථ හිංසනය ඇතුළු අපයෝජනයන් පිළිබඳ තොරතුරු සඳහා අඩු ප්‍රවේශයක් හෝ ප්‍රවේශයක් නොමැත. ආරක්ෂාව සහ ප්‍රවණ්ඩත්වය සහ අපයෝජනය පිළිබඳ ගැටළු, සහ මෙම අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය කිරීම් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන්නේ කෙසේද යන්න ඇතුළුව ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් අවබෝධ කර ගැනීමට පුහුණුව ඔවුන්ට හැකියාව ලබා දේ.

වසංගතය අතරතුර, පුහුණුව ව්‍යාපෘති ස්ථාන තුනක සිදු කරන ලදී: ඩකා (Dhaka) හා බැරිසාල් (Barisal) නාගරික ප්‍රදේශ හා ග්‍රාමීය පසුබිමක් වන බෝලා (Bhola).

ආබාධ සහිත දරුවන්ට චිරෙහි ප්‍රවණතාවය සහ ඔවුන් රැකබලා ගන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම සහ උපකාර සහ සහාය ලබා ගැනීම සඳහා යොමු කිරීමේ ක්‍රමය පිළිබඳ තොරතුරු සැපයීම සඳහා ආබාධිතභාවය පිළිබඳ සේවා සහ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය (CSID) විසින් ආබාධ සහිත දරුවන්ගේ දෙමාපියන්ට සහ රැකබලා ගන්නන්ට දින පහක පුහුණු පාඨමාලාවක් ද සපයයි. මෙම දැනුම ඇතිව, දෙමාපියන්ට සහ භාරකරුවන්ට අපයෝජන සිද්ධීන් ප්‍රජා මූලික ළමා ආරක්ෂක කමිටු වෙත වාර්තා කළ හැකිය.

භාවිතය ක්‍රියාත්මක කළ ආකාරය

ආබාධිතභාවය පිළිබඳ සේවා සහ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය(CSID) කාර්ය මණ්ඩලය වයස අවුරුදු 8 සිට 18 දක්වා ආබාධ සහිත දරුවන් හඳුනාගෙන, ළමා ආරක්ෂාව පිළිබඳ ඔවුන්ගේ අවබෝධය තක්සේරු කර, පුහුණුව සඳහා සහභාගී වීමට ඔවුන් දිරිමත් කළහ. සියලුම සහභාගිවන්නන්ට ප්‍රවේශ විය හැකි සුදුසු ස්ථානයක (ක්‍රීඩා පිටියක් හෝ විශාල ශාලාවක්) පුහුණුව පැවැත්විණි. ආබාධිතභාවය පිළිබඳ සේවා සහ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය (CSID) ක්ෂේත්‍ර කාර්ය මණ්ඩලය සංඥා භාෂාවෙන් හෝ දෘශ්‍යබාධිත දරුවන් සහ ස්නායු සංවර්ධන ආබාධ සහිත දරුවන් සමඟ වැඩ කිරීමේ පළපුරුද්දක් ඇති බැවින්, විවිධ ආබාධ සහිත දරුවන් සහභාගී විය.

සෑම සැසියක්ම ආබාධිතභාවය පිළිබඳ සේවා සහ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය (CSID) පහසුකම් සපයන්නන් දෙදෙනෙකු විසින් පවත්වන ලදී. එක් අයෙක් සැසියට පහසුකම් සලසන අතර අනෙකා සියලුම දරුවන්ට සම්පූර්ණයෙන්ම සහභාගී විය හැකි බව සහතික කළේය. සහභාගී නොවන ළමයින් ඇතුළත් කිරීමට කාර්ය මණ්ඩලය ළමා හිතකාමී ක්‍රම භාවිතා කළහ. කනස්සල්ල අඩු කරන සහභාගීත්ව වාතාවරණයක් ඇති කිරීම මගින් පහසුකම් සපයන්නා විවැනි දරුවන් කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කළේය. කාර්ය මණ්ඩලය විසින් සැසි විනෝදාත්මක හා රසවත් කිරීමට භූමිකා රංගනය,නාට්‍ය,ගීත සහ පින්තූර භාවිතා කරමින් සුවපහසු සහ තර්ජනාත්මක නොවන ආකාරයෙන් සැසිවාර සඳහා පහසුකම් සැලසූහ. සෑම දරුවෙකුටම පෞද්ගලික අවධානය සහ සවන් දීමට අවස්ථාවක් ලැබුණි.

පුහුණුව අවසානයේ ඇගයීමක් සිදු කරන ලදී. කාර්ය මණ්ඩලය සෑම දරුවෙකුගේම ඉගෙනීම තක්සේරු කිරීම සඳහා ඔවුන්ගේ නිවසට ගිය අතර ඊළඟ පුහුණුවැඩසටහන අනුවර්තනය කිරීමට සහ වෙනස් කිරීමට ප්‍රතිපෝෂණ භාවිතා කරන ලදී.

කොවිඩ් 19 (COVID-19) වසංගතයේ සන්දර්භය තුළ භාවිතය සිදු කරන ලද ආකාරය

වසංගතය ආරම්භයේදී, ක්ෂේත්‍රය පදනම් කරගත් ප්‍රජා සේවා සපයන්නන් ජංගම දුරකථන හරහා දරුවන්ගේ ප්‍රගතිය නිරීක්ෂණය කළහ. කෙසේ වෙතත්, ආබාධ සහිත දරුවන්ට සහය අවශ්‍ය විකිත්සක මැදිහත්වීම, භෞතවිකිත්සාව,කථන විකිත්සාව සහ මනෝ සමාජීය උපදේශනය වැනි දෑ අතර්ථව ලබා දිය නොහැකි වේ. කොවිඩ් 19 (COVID-19) අතරතුර, ආබාධිතභාවය පිළිබඳ සේවා සහ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය(CSID) ප්‍රජා සේවා සපයන්නන්, ස්වදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ අවශ්‍ය අවසරය ඇතිව, සමාජ දුරස්ථභාවය පවත්වා ගනිමින් ළමුන් සමඟ මුහුණට මුහුණ හමුවීම් පැවැත්වීය; පුහුණුව ද මුහුණට මුහුණ ලා සිදු කරන ලදී. කොවිඩ් 19 (COVID-19)ට පෙර, ළමුන් 12-15 දෙනෙකුගෙන් යුත් කණ්ඩායම් වශයෙන් පුහුණුව ලබා දෙන ලදී.

මෙම සංඛ්‍යාව කොවිඩ් 19 (COVID-19) ට චිරෙහිව ආරක්ෂා කිරීම පිළිබඳ සියලුම රජයේ මාර්ගෝපදේශ පවත්වා ගනිමින් ළමුන් පස් දෙනෙකුගෙන් යුත් කුඩා කණ්ඩායමක් දක්වා අඩු කරන ලදී. CSID කාර්ය මණ්ඩලය COVID-19 අතරතුර ආබාධිතභාවය පිළිබඳ සලකා බැලීම් පිළිබඳ ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය WHO හි මාර්ගෝපදේශය අනුගමනය කළහ¹³

බලපෑම

- ළමුන් 654ක් - පිරිමි ළමයින් 361ක් සහ ගැහැණු ළමයින් 293 ක් - පුහුණුව හේතුවෙන් ගෘහස්ථ හිංසනය අඩුවීමක් වාර්තා විය.
- 2019 මාර්තු සිට 2021 අප්‍රේල් දක්වා ළමුන් 37 දෙනෙකු තමන්ට චිරෙහි ප්‍රවණතාවය හෝ අපයෝජන සිදුවීමක් ආබාධිතභාවය පිළිබඳ සේවා සහ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය (CSID) ක්ෂේත්‍ර කාර්ය මණ්ඩලය වෙත වාර්තා කර ඇත.
- ආබාධ සහිත දරුවන් තම අභ්‍යන්තර ධාරිතාව හා ශක්තිය හඳුනාගැනීමේ විශ්වාසය වැඩිකරගෙන ඇති අතර, ඥානවන්ත හා ඉක්මන් තීරණ තුළින් තමන්ව ආරක්ෂා කර ගැනීමට හැකි වන අතර වඩාත් සමාජශීලී වී ඇති අතර ඔවුන්ගේ ගැටලු අත් අය සමඟ බෙදා හදා ගත හැකිය.
- පුහුණුවට පෙර බොහෝ දරුවන් ඉතා ලැජ්ජාශීලී වූ අතර

ඔවුන්ගේ දෙමාපියන් හෝ මිතුරන් සමඟ බොහෝ දේ බෙදා ගත්තේ නැත. දැන් විශාල සංඛ්‍යාවක් තම දෙමාපියන්, මිතුරන් සහ ආබාධිතභාවය පිළිබඳ සේවා සහ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය (CSID) කාර්ය මණ්ඩලය සමඟ ප්‍රවණ්ඩත්වයේ සිදුවීම් බෙදා ගැනීමට හැකි වී ඇත. සමහරු දැන් පාසැල්දී මුහුණ දෙන ගැටලු ගැන කතා කරයි.

- දරුවන් ඔවුන්ගේ ශරීර මායිම් ගැන, එනම් ඔවුන්ගේ ශරීරය තමන්ගේම බවත්, ඔවුන්ගේ අවසරයකින් තොරව කිසිවෙකුට විය ස්පර්ශ කළ නොහැකි බවත් ඉගෙන ගත්හ. ඔවුන්ට දැන් ආරක්ෂිත සහ අනාරක්ෂිත ස්පර්ශය සහ අතර වෙනස හඳුනා ගත හැකි අතර ඒහව අවදානම් හඳුනා ගත හැකිය. අපයෝජනය රහසක් ලෙස තබා ගැනීමෙන් කිසිවෙකු අපයෝජනයට ලක්වීමෙන් ආරක්ෂා නොවන බවත් සහ පැහැදිලි අපයෝජනය නැවැත්වීමට උපකාරී වන බවත් ඔවුන් තේරුම් ගති. මෙය ඔවුන්ගේ ආරක්ෂාව සඳහා සුදුසු පියවර ගැනීමට උපකාර කරයි. බොහෝ දෙනෙක් ළමා උපකාරක අංකය හරහා පැමිණිලි ඉදිරිපත් කර ඇති අතර ආබාධිතභාවය පිළිබඳ සේවා සහ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය කාර්ය මණ්ඩලය දැනුවත් කර ඇත. පුහුණුවට පෙර මෙය සාමාන්‍ය දෙයක් නොවේ.
- ආබාධ සහිත දරුවන්ට එරෙහි ගෘහස්ථ ප්‍රවණ්ඩත්වය අඩු වී ඇත්තේ දෙමාපියන් සහ රැකබලා ගන්නන් සඳහා වන පුහුණුව හේතුවෙන් ඔවුන්ගේ දැනුවත්භාවය සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි කර ඇති බැවිනි.

භාවිතය වලදායී වූයේ ඇයි?

- **සාකච්ඡා ප්‍රවේශය:** ආබාධ සහිත දරුවන්ට එරෙහි ගෘහස්ථ හිංසනය පිළිබඳ පවතින දැක්ම වෙනස් කිරීම සඳහා, ආබාධිතභාවය පිළිබඳ සේවා සහ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය (CSID) සියලු ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන් - ළමුන්, දෙමාපියන්, ප්‍රජාව, පළාත් පාලන සහ මධ්‍යම රජය සම්බන්ධ කර ගනී. ප්‍රජා පාදක ළමා ආරක්ෂක කමිටු විසින් සියලුම ළමා ආරක්ෂණ සිද්ධීන් පසු විපරම් කළ අතර ආබාධිතභාවය පිළිබඳ සේවා සහ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය (CSID) විසින් පවුලේ පසු විපරම් වාර්තා සිදු කරන ලදී.
- **ඉලක්කගත පුහුණුව:** සෑම දිනකම පුහුණුව පැහැදිලිව නිර්වචනය කරන ලද අරමුණු සහ දරුවන්ට නිදහසේ අන්තර් ක්‍රියා කිරීමට ඉඩ සලසන සාකච්ඡා සඳහා ප්‍රමාණවත් කාලයක් ගොඩනගා ඇත.
- **දක්ෂ පහසුකම් සපයන්නන්:** ආබාධ සහිත දරුවන් සමඟ වැඩ කිරීමට අවශ්‍ය දැනුම සහ කුසලතා පහසුකම් සපයන්නන් සතු විය. ඔවුන් ප්‍රජාවේ ලක්ෂණ සහ පවතින සම්පත් සහ සහාය පිළිබඳව ද දැනුවත් විය. ඔවුන් දරුවන් සමඟ අන්තර් ක්‍රියා කිරීමට, ධනාත්මක ප්‍රතිපෝෂණ ලබා දීමට සහ දරුවන්ට සුවපහසු හැඟීමක් ඇති කිරීමට හොඳින් පුහුණු වී සිටියහ. ගෘහස්ථ ප්‍රවණ්ඩත්වය වැනි සංවේදී මාතෘකා අධික සහභාගිකයින් ගණනකින් තොරව කතා කළ හැකි වන පරිදි ක්‍රියාකාරකම් විනෝදාත්මක හා භාසාපනක ආකාරයෙන් ක්‍රියාත්මක විය. පහසුකම් සපයන්නන් ද රහස්‍යභාවය පවත්වා ගෙන ගොස් අවබෝධයේ සහ ගෞරවයේ රාමුවක් තුළ වැඩ කරමින්, සියලුම දරුවන්ට සහභාගී වීමට උපකාර කළහ.

සෑම දරුවෙකු සඳහාම පවුලක් සන්ධානය ආබාධිත මෙවලම් කට්ටලයක් නිෂ්පාදනය කර ඇත. ආබාධ සහිත දරුවන්, ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ අවශ්‍යතා සහ ඔවුන්ගේ රැකබලා ගන්නන්ගේ, දෙමාපියන්ගේ සහ අනෙකුත් පවුලේ සාමාජිකයින්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ අවශ්‍යතා හොඳින් අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා පවුල් සන්ධාන සාමාජිකයින්ට සහාය වීම සඳහා මෙවලම් කට්ටල සම්පත් එකතු කර ඇත. විය මෙහි ළමුන් සඳහා විපරිකාරකයන් වේදිකාවෙන් සොයා ගත හැක.

ලමා හඬ

"පුහුණුව තුළින් මම අපයෝජනය යනු තුමක්දැයි ඉගෙන ගත්තා. එක් ප්‍රාදේශීය වීදි වෙළෙඳාමක් මට අත්වර කිරීමට උත්සාහ කළ විට මම වහාම ආබාධිතතාවය පිළිබඳ සේවා සහ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය (CSID) කාර්ය මණ්ඩලයට දැනුම් දුන්නා.

සැහැල්ලු බුද්ධිමය ආබාධ සහිත දහහතර හැවිරිදි දැරිය,
කම්පූර්, (Kashipur), බැරිසල් (Barisal)

සිද්ධි අධ්‍යයනය:දරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් ගැන ඉගෙන ගැනීමට දෙමාපියන්ට උපකාර කිරීම

එක් මවක් තම බුද්ධිමය ආබාධිත 15 හැවිරිදි පුතාගේ හැසිරීම නිසා ඔහුට හිතරම කෑ ගැසූ අතර සමහර විට ශාරීරිකව පහර දුන්නේය. ආබාධිතභාවය පිළිබඳ සේවා සහ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය(CSID) විසින් දෙමාපියන් දෙදෙනා සමඟ උපදේශන සැසි සංවිධානය කර, ඔවුන්ගේ ක්‍රියාවන් උදව් නොවන නමුත් ඇත්ත වශයෙන්ම තම දරුවාට හානි කරන ආකාරයක් විය ඔහුට එරෙහි ප්‍රචණ්ඩත්වයක් වන සාකච්ඡා කරන ලදී. එතැන් පටන් තම පුතා සම්බන්ධයෙන් මවගේ හැසිරීමේ ධනාත්මක වෙනසක් සිදුවී ඇති අතර, ලැබුණු උපදේශනවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ප්‍රචණ්ඩත්වය හතර වී ඇත.

කම්රන්ගිර්වාර්,ඩකා